

สถิติธรรมเนียบ ภาคที่ ๒๓
ประเพณีแต่งงานบ่าวสาวของจีน

พิมพ์แจกในงานพระราชทานเพลิงศพ
อำมาตย์เอก พระยาธรรมสารนิติวิชิตภักดี
(พร้อม สุวรรณเสถียร)

พิมพ์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๓

พิมพ์ที่โรงพิมพ์พระจันทร์ ท่าพระจันทร์

จังหวัดพระนคร

คำนำ

เจ้าภาพงานศพ อามาศย์เอก พระยาธรรมสารนิทวิชิตภักดี
(พร้อม สุวรรณเสถียร) แจ้งความมายังราชบัณฑิตยสภาว่า มี
ความประสงค์จะพิมพ์หนังสือเป็นของแจกจ่ายแก่บรรดาญาติและมิตร
ผู้มาแสดงไมตรีจิตต่อผู้มรณะ ในเวลาพระราชทานเพลิงศพเรื่อง ๑
ขอให้กรรมการช่วยเลือกเรื่องหนังสือให้ ก็ในระยะนั้นกรรมการราช
บัณฑิตยสภา ได้จัดหนังสือแผนกจีนขึ้นในหอพระสมุดวชิราวุธอีก
แผนก ๑ ให้มีพนักงานประจำตรวจทำบัญชี และเลือกหาหนังสือที่
ควรจะเป็นภาษาไทย ในเบื้องต้นก็ได้ให้คนหาหนังสือที่เกี่ยวเนื่อง
ด้วยประเพณี แปลและเรียบเรียงก่อน เพราะเห็นว่าชนชาติไทยเกี่ยว
เนื่องกับชนชาติจีนมาแต่โบราณ และชนชาติจีนก็ได้เข้ามาติดต่ออยู่กับ
ไทยแต่โบราณเหมือนกัน อาจเทียบเคียงให้เห็นได้ว่า ดัชนีธรรม
นิยมต่าง ๆ ของจีนกับไทยเกี่ยวเนื่องกันเพียงใด บัดนี้รองอามาศย์
เอก งามนาค บัญญัติ พนักงานประจำแผนกหนังสือจีน ได้แปลและ
เรียบเรียงดัชนีธรรมนิยมชนแฉ่งตอน ๑ ว่าด้วยประเพณีแต่งงาน
บ่าวสาวของชนชาติจีน ราชบัณฑิตยสภาเห็นสมควรจะพิมพ์ออกให้
ได้อ่านกันแพร่หลาย จึงเลือกให้พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ
อามาศย์เอก พระยาธรรมสารนิทวิชิตภักดี นับเป็นดัชนีธรรมนิยม
ภาคที่ ๒๓ หวังว่าจะเป็นที่พอใจแก่ผู้ที่ได้รับไปอ่านเป็นส่วนมาก

อนึ่งในการพิมพ์หนังสือเล่มนี้ เจ้าภาพงานศพได้เรียบเรียง
ประวัติสังเขปของผู้มรณะส่งมา ขอให้พิมพ์ไว้เป็นที่ระลึกด้วย จึง
ให้พิมพ์ไว้ต่อท้ายค่านานี้

ราชบัณฑิตยสภา ขออนุโมทนาในกุศลบุญราศีทักษิณานุประทาน
ซึ่งเจ้าภาพงานศพพระยาธรรมสารนิติวิจิตรภักดี ได้บำเพ็ญเป็นบัตติ
ทานมัย ขอผลแห่งกุศลนี้ จงสำเร็จสู่ขันธ์มัตต์แต่ผู้มรณะ สัมภวแก่
ฐานะนั้น ๆ เทอญ ฯ

ราชบัณฑิตยสภา

วันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๓

สำนักหอสมุด

ประวัติพระยาธรรมสารนิติวิจิตรภักดี

ข้ามาตย์เอก พระยาธรรมสารนิติวิจิตรภักดี (พร้อม สุวรรณ
เสถียร) จ ช, จ ม, ป ป ร ๔, ร ค ม (ศ) เนติบัณฑิตสยาม
เนติบัณฑิตอังกฤษ ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ เกิดเมื่อวันพฤหัสบดี
เดือน ๘ แรม ๓ ค่ำ ตรงกับวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ปีวอก พ.ศ. ๒๔๒๗
เกิดที่บ้านหลังวัดสังเวชวิศยาราม ตำบลบางลำภูบน อำเภอหางแดง
จังหวัดพระนคร เป็นบุตรพระยาประชากรกิจวิจารณ์ (ทองอยู่
สุวรรณเสถียร) คุณหญิงประชากรกิจวิจารณ์ (ทองคำ สุวรรณ
เสถียร) เป็นมารดา

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๘ ได้เข้าเรียนหนังสือไทยในโรงเรียนพระตำหนัก
สวนกุหลาบ สอบได้ได้ประโยค ๓ ต่อมาถึง พ.ศ. ๒๔๔๓ ได้เรียน
ภาษาอังกฤษที่โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบนั้นเอง สอบได้ได้ชั้น ๖
ครั้น พ.ศ. ๒๔๔๖ ได้สมัครเข้าเป็นนักเรียนกฎหมาย และรับราชการ
อยู่ในกองตำมกระทรวงยุติธรรม จน พ.ศ. ๒๔๕๒ กระทรวงยุติธรรม
ได้ส่งออกไปศึกษาวิชากฎหมายณสำนักเกรตอินน์ ในประเทศ
อังกฤษ เรียนอยู่ ๕ ปี สอบได้ได้เป็นเนติบัณฑิตอังกฤษเมื่อ พ.ศ.
๒๔๕๖ แล้วกลับเข้ามารับราชการ เป็นผู้พิพากษาฝึกหัดในศาลพระ
ราชอาชญาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๗

ครั้นถึง พ.ศ. ๒๔๕๘ ได้รับพระราชทานยศเป็นรองอำมาตย์เอก
 ตัญญาบัตรเป็นหลวงพรหมบัญชา ย้ายไปเป็นผู้พิพากษาฝึกหัดศาล
 คดีต่างประเทศ ถึง พ.ศ. ๒๔๕๘ ได้เป็นผู้พิพากษาในศาลนี้

พ.ศ. ๒๔๖๐ ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เบญจ
 มาภรณ์ มงกุฎดงขาม พ.ศ. ๒๔๖๒ ได้รับพระราชทานเครื่องราช
 อิสริยาภรณ์ เบญจมาภรณ์ ช่างเผือก

ถึง พ.ศ. ๒๔๖๔ สอบได้ได้เป็นเนติบัณฑิตสยาม และได้รับพระ
 ราชทานเหรียญคุณงามาตา เข็มศิลปวิทยา

ถึง พ.ศ. ๒๔๖๕ ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
 จัตุรถาภรณ์มงกุฎดงขาม และได้รับพระราชทานยศเป็นอำมาตย์โท
 ตัญญาบัตรเป็นพระวรวงศ์วิจิตร

ถึง พ.ศ. ๒๔๖๖ ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
 จัตุรถาภรณ์ช่างเผือก

ถึง พ.ศ. ๒๔๖๘ ย้ายไปรับราชการในตำแหน่งว่าที่อธิบดีผู้พิพาก
 ษาศาลมณฑลอุดร และได้เป็นอธิบดีผู้พิพากษาศาลมณฑลอุดรเกิดใน
 พ.ศ. ๒๔๗๐

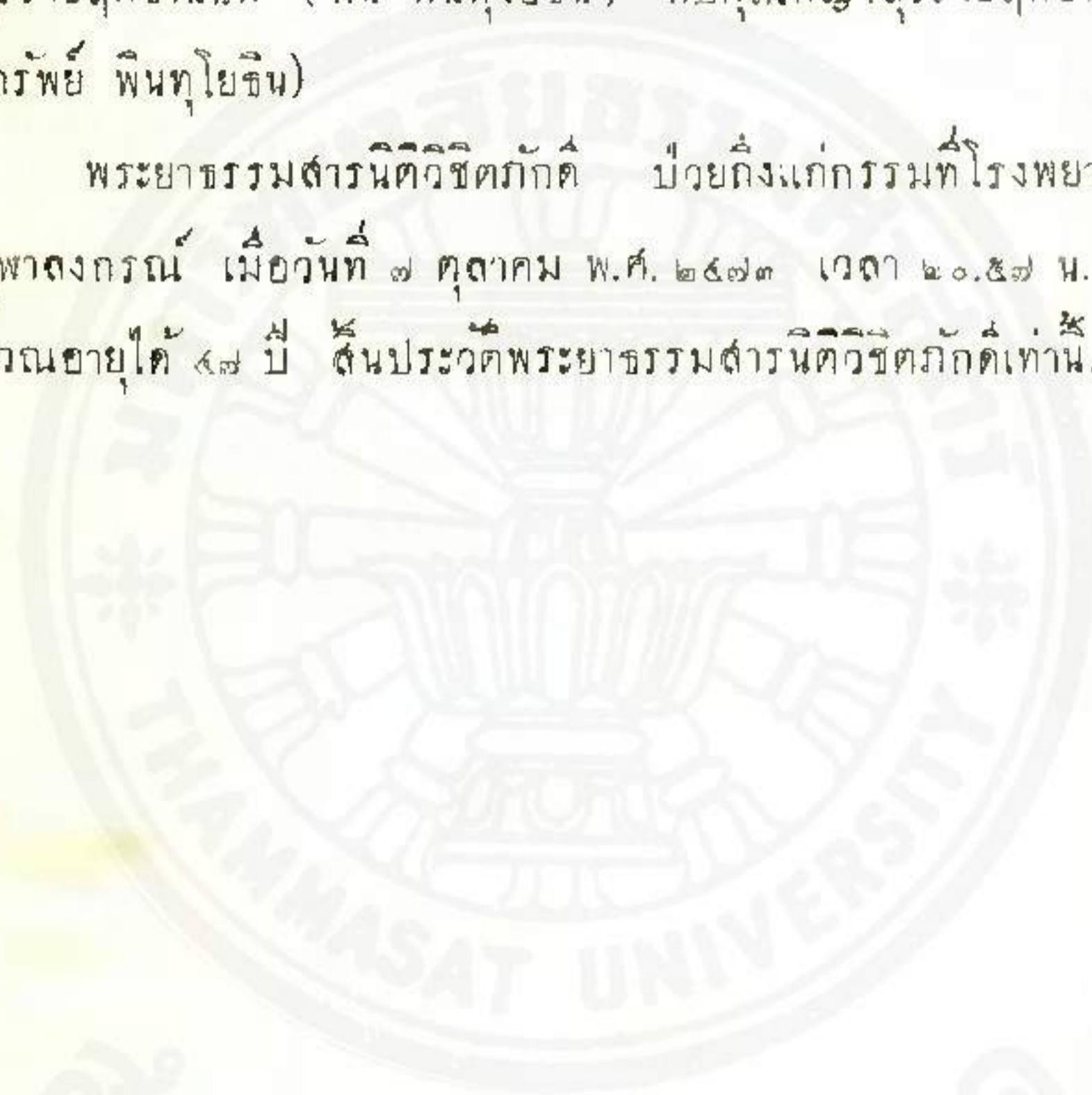
พ.ศ. ๒๔๗๑ ได้รับพระราชทานยศเป็นรองอำมาตย์เอก และได้
 รับพระราชทานเหรียญรัตนาภรณ์ ป.ป.ร. ชั้นที่ ๕

ถึง พ.ศ. ๒๔๗๒ จึงย้ายเข้ามาเป็นผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์

กรุงเทพฯ ฯ ได้รับพระราชทานสัญญาบัตร เป็นพระยาธรรมสารนิติ
วิจิตรภักดี

พระยาธรรมสารนิติ ฯ ได้แต่งงานกับศิริ จิตานายพลตรี พระยา
สุรราชฤทธชานนท์ (พิน พินทุโยธิน) กับคุณหญิงสุรราชฤทธชานนท์
(ทรัพย์ พินทุโยธิน)

พระยาธรรมสารนิติวิจิตรภักดี บัวยถึงแก่กรรมที่โรงพยาบาล
จุฬาลงกรณ์ เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๗๓ เวลา ๒๐.๕๗ น. คำ
มรณอายุได้ ๔๗ ปี สิ้นประวัติพระยาธรรมสารนิติวิจิตรภักดีท่าน.

สำนักหอสมุด

ประเพณีแต่งงานบ่าวสาวของจีน
รองอำมาตย์เอก ง่วนตุด บุญญถึ เรียบเรียง

ประเพณีการแต่งงานเป็นสํามัญรยากันในประเทศจีนนั้น มี
กตาวไว้ในหนังสือเตงเตม ๒ ว่า เริ่มมงานพิธีหมั้นบวชราชวงศ์
จิ๋ว ในรัชสมัยพระเจ้าจิ๋วเซ่งฮง เมื่อพระเจ้าจิ๋วเซ่งฮงได้เสวย
ราชสมบัตินั้น มีพระชนษาเพียง ๘ ปี จึงตั้งให้จิ๋วกงตั้นผู้เป็นพระ
เจ้าฮาว เป็นผู้สำเร็จราชการแผ่นดินแทนพระองค์ จิ๋วกงตั้นได้ตั้ง
ตพิธีกรรมเนียม สำหรับอบรมจริยาประชาชนพลเมืองจนได้หลายประ
เภท มีพิธีฉวมหมวกเครื่องแต่งตัว พิธีแต่งงานบ่าวสาว พิธีฉาบพิก
พิธีเยี่ยมเยียน พิธีประชุมเลี้ยงดูผู้ใหญ่ พิธีฉอมเพลงเกาทันท์
พิธีเลี้ยงแขก พิธีเชิญผู้ใหญ่ พิธีประเพณีเหต่านเป็นต้น ในที่นี้จะ
กล่าวประเพณีการแต่งงานเป็นสํามัญรยากัน ซึ่งได้ตั้งชนก่อนพุทธ
ศักราช ๕๗๒ ปี ดังต่อไปนี้

ชาวประเทศจีนถือว่าการแต่งงานเป็นสํามัญรยากันนั้น เป็นการ
สำคัญยิ่งกว่าเรื่องใด ๆ จึงนับถือและประพฤติตามบัญญัติอย่างเคร่ง
ครัด เช่นห้ามมิให้มีการแต่งงานในวงศ์แซ่ชนเดียวกัน เพราะฉะนั้น
การจะสู่ขอหญิงมาเป็นภรรยา จึงจำกัดองแซ่ที่ใช้ได้เรียงวงศ์ตระกูลกัน
อย่างระมัดระวัง

และข้อเดียว เพื่อจะวางพิธีการแต่งงานเป็นระยะเวลาให้ชาวัน
 จึงมีกำหนดพิธีตั้งแต่เริ่มตั้งจนถึงวันแต่งงานเป็น ๖ ตอนด้วยกัน
 คำสั้นเรียกว่า "ตักเตย" แต่พิธีตักเตยนิยมใช้กันแต่ครั้งโบราณ
 ตกมาถึงสมัยราชวงศ์เซ็งเฉียด ความนิยมได้เปลี่ยนแปลงไป จึง
 ย่อพิธีบางประเภทเตยบ้าง เพื่อสะดวกแก่พิธี แม้กระนั้นก็ยังถือ
 ว่าเป็นขนบธรรมเนียมอย่างโบราณอยู่ตอลดมาจนถึงสมัยแกกเหม็งตั้งม
 ราชวงศ์เซ็งเฉียด เปลี่ยนวิธีการปกครองเป็นประชาธิปไตย ตั้งแต่
 พ.ศ. ๒๔๕๕ มาจนปัจจุบันนี้ ความนิยมค่อยเปลี่ยนไปในความเจริญ
 ของชาวตะวันตก เขาธรรมเนียมการแต่งงานอย่างฝรั่งมาใช้ แต่ก็ยัง
 เป็นส่วนน้อยไม่แพร่หลาย มักมีแต่เฉพาะพวกนักเรียนกับพ่อเมือง
 ในท้องถิ่นที่มีความเจริญแล้วเท่านั้น

การแต่งงานเป็นด้ามักรยากันนั้น ตามหนังสือข้ออื่นหนึ่งเคย
 บัญญัติไว้ว่า หญิงต้องมีอายุพิน ๓๕ ปี ชายต้องมีอายุพิน ๒๐ ปี
 จึงควรแต่งงานมีเหย้าเรือนได้ หญิงชายที่จะแต่งงานกันกำหนดระยะ
 เวลาตั้งแต่เริ่มตั้งขอ จนกว่าจะถึงวันแต่งงานเป็นชั้น ๆ ดังนี้ คือเจ้า
 แผ่นดินภายในปี ๓ เจ้าประเทศราชภายใน ๖ เดือน เสด็จอำมาตย์
 ภายใน ๓ เดือน ราษฎรสามมั่วภายใน ๓ เดือน การกำหนดเขตต์
 แต่งงานนี้ จะได้เลิกตมเตยเมื่อครั้งราชวงศ์เซ็งเฉียด หรือแผ่นดินใด
 ก่อนราชวงศ์นี้ยังไม่พบหลักฐาน ด้วยปรากฏว่าประเพณีของชาว
 เคยจิวมณฑลทงกวางตุ้งไม่มีกำหนดกัน แต่ด้วยความสะดวก จะแต่ง

งานกนชาวนหรือเร่ววนก็ได้ ไม่มีกฎหมายห้ามอย่างใด มีเหตุกเกณฑ์แต่
 เพียงต้องเป็นฤกษ์ยามวันคนทโหรดู ว่าดีทั้งหญิงและชาย ด้วยถือ
 กันว่าในชีวิตของมนุษย์ จะมีความพุ่มใจในความดีอันแท้จริงก็คือวัน
 แต่งงานเท่านั้น จึงถือประเพณีฤกษ์ตนเป็นหลัก ในวันที่แต่งงานนั้นถือ
 เป็นเกียรติยศเท่ากบผู้ใดรับยศศักดิ์ จนมีคำจีนใช้เรียกคู่กันอยู่ ๒ คำ
 คือ การสอดใตได้เป็นชุนนางเรียกว่า "ใต้เต็งถวย" และการใต้แต่ง
 งานเรียกว่า "เซี่ยเต็งถวย" พิธีแต่งงานคำจีนเรียกเป็น ๒ อย่าง คือ
 เรียกว่า "ฮุนอิน" อย่างหนึ่ง และ "เก้ซู่" อย่างหนึ่ง ฮุน นั้นแปลว่า
 การกระทำพิธีกันในยามค่ำมืด อิน แปลว่าโดยสื่อสารให้เป็นสามี
 ภรรยากัน รวมความว่า แต่งงานโดยเหตุที่สื่อช่วยกระทำ จึงได้เป็น
 สามีภรรยากันในราตรีกลาง ส่วนคำว่า เก้ซู่ นั้นเป็นภาษาเตยจิ๋ว เก้
 แปลว่า วิวาหะ ซู่ แปลว่า ฮาวาหะ จะเทียบฮาวาหะของไทย
 ไม่สู้ตรงกัน

ประเพณีการแต่งงานตามทกถาวมานั้น มีเหตุผลต่างกันตาม
 สัมมัยนิยม จะแยกอธิบายดัตติธรรมนิยมครั้งโบราณและดัตติธรรม
 นิยมชาวเตยจิ๋ว ในแผ่นดินซึ่งเฉียดเป็น ๒ ตอนดังต่อไปนี้

พิธีแต่งงานบ่าวสาวอย่างโบราณ

พิธีแต่งงานของจีนในสมัยโบราณ ที่กำหนดเป็น ๖ ระยะด้วย
 กันนั้นคือ พิธีระยะแรกเรียกว่า "นับเซ" แปลว่าสู่ขอ คือว่าตามตา

มารดามีความพอใจจะส่งหญิงใดให้เป็นภรรยาตุ๊กชายของคน ก็จัด
 ผู้ที่คุ้นเคยเป็นสื่อ ไปพูดจาส่งข้อต่อผู้ปกครองของหญิงนั้น (การ
 ที่ต้องมีสื่อนี้จะได้เป็นคนกลาง สะดวกแก่การพูดจา) ถ้าผู้ปกครอง
 ฝ่ายหญิงยินยอมตกลงด้วยแล้ว ผู้เป็นสื่อก็กลับมาบอกแก่ผู้ปกครอง
 ฝ่ายชาย ๆ ก็ให้ผู้แทนของตนไปกับสื่อ นำเอา "นกหงษ์" เป็นของ
 หมั้นไปให้แก่ผู้ปกครองฝ่ายหญิง (นกหงษ์ รูปคล้ายห่าน นกชนิดนี้
 ไปไหนไม่ทิ้งกัน มีตามภาคเหนือของจีน ทางภาคใต้ไม่มี ชาวเคยจึง
 จึงทำตัวนกหงษ์ด้วยทองคำสำหรับไว้ใช้ในการหมั้น) ผู้ปกครองฝ่าย
 หญิง ก็เตรียมโต๊ะจัดตั้งไว้ทางทิศตะวันตกในบ้านโต๊ะ ๓ และจัด
 ไว้ทางขวามืออีกที่ ๓ แล้วให้ผู้แทนของตนออกไปรับแขก คือผู้
 แทนแะสื่อของฝ่ายชายที่มา เมื่อได้ไต่ถามความประสงค์จากแขก
 แะสื่อแล้ว จึงนำความกลับมาบอกแก่ผู้ปกครองฝ่ายหญิง ผู้
 ปกครองฝ่ายหญิงจึงเดินออกมารับหน้าบ้าน แะคำนับแต่คงความ
 เคารพ ผู้แทนฝ่ายชายแะสื่อต้องแต่คงความเคารพต่อมตน แล้ว
 ผู้ปกครองฝ่ายหญิงก็เชื้อเชิญแขกให้เข้าเรือน ผู้แทนแะสื่อของ
 ฝ่ายชายจึงเดินเข้าทางทิศตะวันตกของฐานบัทม์ เมื่อถึงหน้าห้อง
 บูชานั้น ผู้ปกครองฝ่ายหญิงก็เชื้อเชิญให้เข้าประตูอีกหน ๓ ผู้แทน
 แะสื่อของฝ่ายชาย ก็แต่คงความถ่อมตนเช่นเดิม แะเดินถอย
 หดงเป็นพิธีกรรมนิยมครบ ๓ ครา แล้วจึงได้พากันเดินตามเข้า
 ไป ครั้นถึงสถานบูชา ผู้แทนแะสื่อของฝ่ายชาย ยืนหันหน้าไปทาง

ทิศตะวันออก และแสดงความประสงค์ที่ตนมานั้น ขณะนั้นผู้ปกครอง
ฝ่ายหญิงหันหน้ามาทางทิศเหนือรับค่านับแล้ว ผู้แทนฝ่ายชายจึงส่ง
พกหงันมอบให้ และฉีกหน้าค่านับมาทางใต้แล้วจึงขอกเดินจากห้อง
บูชา ส่วนผู้ปกครองฝ่ายหญิงก็ตามออกมาเชิญไปนั่งในห้องรับแขก
ซึ่งใต้จุดโต๊ะรับรองไว้แล้ว

พิธีระยะที่ ๒ เรียกว่า "มิ่งเมย" แปลว่า ตามถึงวันเดือนปีที่
เกิดและชื่อ ตรงนฝ่ายชายให้ผู้แทนไปขอจุดเวลา วัน เดือน ปี ของ
หญิง ผู้ปกครองฝ่ายหญิงก็แสดงความยินดี เมื่อได้จุดดงเทียบเรียบ
เรียบร้อย ผู้แทนฝ่ายชายก็ตาวะกดับ ผู้ปกครองฝ่ายหญิงให้คนออก
มาเชิญรับประทานอาหาร ผู้แทนฝ่ายชายแสดงความขอบใจ ผู้
ปกครองส่งคนใช้ให้ถนาก็ไปเสีย แล้วจุดโต๊ะที่ห้องทางทิศตะวันออก
เสร็จแล้วจึงออกมาเชิญผู้แทนฝ่ายชายและต่างค่านับต่อกัน คนใช้จุด
ถ้วยสุรารองให้ผู้ปกครอง ๆ รับเอามา แล้วย่นขันทางทิศตะวันตก
เฉียงเหนือที่หน้าโต๊ะ ส่งถ้วยสุราเชิญผู้แทนเข้านั่งโต๊ะ ผู้แทนก็รับ
เอาถ้วยสุราไว้ คนใช้ยกอาหารแห้งมาส่งให้ผู้แทน ผู้แทนจึงใช้มือ
ซ้ายถือถ้วย มือขวารับอาหารแห้งนั้นแล้วย่นขันกระทำพิธีเส้นไหว้
เอาสุรารินใส่ถ้วยเทสาตไป ๓ ถ้วยแล้ว จึงเข้านั่งหันหน้าไปทางทิศ
เหนือที่ฐานบัทม์ทางทิศตะวันตก ยกถ้วยสุราชนค่านับแล้วกตมเป็น
พิธี เพื่อแสดงความขอบใจต่อเจ้าของบ้าน เมื่อวางคณโฑและถ้วย
ดงแล้วยกมือชนค่านับเจ้าของบ้าน ๆ ก็ค่านับคอบ ผู้แทนจึงเข้านั่ง

โต๊ะทางซ้าย เมื่อเครื่องอาหารบริบูรณ์พร้อมแล้ว ผู้แทนก็หยิบ
 อาหารแห้งบางสิ่งรวมไว้แล้ว แจงให้เจ้าของบ้านทราบว่า จะนำ
 เอาอาหารแห้งนั้นไปให้แก่ผู้ปกครองฝ่ายชาย เพื่อแสดงภักดีการที่
 ได้กระทำไปแล้ว ผู้แทนจึงคำนับต้ออกจากโต๊ะมาที่ชานชลา ตั้ง
 อาหารแห้งนั้นให้คนใช้ที่มามาด้วยกัน แล้วจึงคำนับต้อเจ้าของบ้าน เจ้า
 ของบ้านเดินมาตั้งถึงนอกประตูบ้าน และแสดงคำนับกันอีกครั้ง ๓
 เมื่อผู้แทนกลับไปถึงบ้าน แล้วก็เอาเทียบแะอาหารแห้งไปให้แก่ผู้ปก
 ครองฝ่ายชาย ๆ รับประทานแล้ว จึงเอา วัน เดือน ปี ของชายแะหญิงไป
 เติงทายณที่บูชาบรรพบุรุษ

พิธีระยะที่ ๓ เรียกว่า "นับกต" แปลว่า ทว้อฤกษ์ยามกำหนด

วันแต่งงาน ผู้ปกครองฝ่ายชายให้ผู้แทนนำเอานกหงษ์ไปให้แก่ผู้ปก
 ครองฝ่ายหญิงอีกครั้ง ๓ เมื่อผู้แทนไปถึงบ้านฝ่ายหญิงแล้ว ผู้ปก
 ครองฝ่ายหญิงจึงออกมารับแะเชิญเข้าไปในบ้าน ค้างแะแสดงคำนับ
 กัน ผู้แทนฝ่ายชายตั้งนกหงษ์แะเทียบนัดวันศุภมงคลให้แก่ผู้ปกครอง
 ฝ่ายหญิง ๆ รับประทานกับนกหงษ์ไว้แล้วก็แสดงความยินดี แะกล่าว
 คำรับรองตามฤกษ์ยามในเทียบที่ตั้งมานั้น ผู้แทนฝ่ายชายเมื่อได้รับคำ
 มั่นสัญญาเป็นที่ตกลงแล้ว ก็คำนับต้อกลับไปแจงให้ผู้ปกครองฝ่าย
 ชายทราบ

พิธีระยะที่ ๔ เรียกว่า "นับเต็ง" แปลว่า รับประทานสด ผู้ปกครอง

ฝ่ายชายจัดรับประทานสด ผู้แทนพินัดดาแะดีตวัก ๓๐ มีวัน ๒๕๖๔ หน้ากวาง

๒. ผู้แทน ถ้าไม่มีให้เอาหนึ่งแพะหรือหนึ่งแกะแทนก็ได้ แล้วมอบให้ผู้แทนเอาไปให้แก่ผู้ปกครองฝ่ายหญิง เมื่อผู้แทนไปถึง ผู้ปกครองฝ่ายหญิงก็ออกมาเชิญเข้าไปในบ้าน ผู้แทนตั้งเทียบและรายการดินสอและสิ่งของให้ ผู้ปกครองฝ่ายหญิงรับมาตรวจดินสอและสิ่งของตามรายการในเทียบนั้นแล้ว ผู้แทนฝ่ายชายก็คำนับลากลับไป

พิธีระยะที่ ๕ เรียกว่า "เซยค" แปลว่า กำหนดวันแต่งงาน ผู้ปกครองฝ่ายชายให้ผู้แทนนำเอาฤกษ์ยามวันกำหนดการแต่งงาน ไปบอกแก่ผู้ปกครองฝ่ายหญิง เมื่อผู้แทนไปถึงแล้ว ผู้ปกครองฝ่ายหญิงก็ออกมาเชิญให้เข้าไปในบ้าน ต่างกระทำคำนับกันแล้ว ผู้แทนจึงตั้งเทียบกับนกหงษ์ให้แก่ผู้ปกครองฝ่ายหญิง ผู้ปกครองฝ่ายหญิงรับเอาเทียบและนกหงษ์ไว้แล้ว ก็กล่าวคำยินดียับรองจะปฏิบัติตามวันนัดแต่งงานที่กำหนดนั้น

พิธีระยะที่ ๖ เรียกว่า "ซินเง้ง" แปลว่า รับมอบตัวเจ้าสาว คือเจ้าสาวรับมอบตัวเจ้าสาว ฝ่ายชายต้องจัดสุกรสุกทั้งตัว คัดเลือกออกเดี่ยวแล้วบรรจุลงในเคียว (คต้ายหม้อ) ใบ ๓ และปลาสุก ๓๕ ตัว บรรจุลงในเคียวอีกใบ ๓ กระต่ายทั้งตัวทำเป็นเนื้อสุกแห้งบรรจุลงในเคียวอีกใบ ๓ ทั้ง ๓ สิ่งนี้จัดยกไปวางไว้หน้าอกประตูห้องของเจ้าสาว ที่ตรงทิศตะวันออกทางศีรษะ แล้วจัดที่นั่งสำหรับชำระกายบนฐานหม้อต้มทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ และจัดโต๊ะเตียงอาหารกลางเรือน เอาเต้าเจี้ยว เครื่องหมัก ๒ โถ กระบี่เนื้อ ๕ โถ ขานเปต้อกถ่วงารวม ๘/๗ อย่าง ๕ โถ

โถเหล่านี้ต้องเอาผ้าปิดคลุมทุกโถ และน้ำแกงร้อนอีก ๓ หม้อ ครั้น
 จัดเสร็จแล้วจึงตั้งขวดและถ้วยสุราทางเหนือริมฝาผนังห้อง ตรงที่
 นำเย็นพร้อมทั้งกระบวยตักน้ำทางตะวันตกและมีผ้าคลุมไว้ด้วย จัด
 เครื่องอาหารบรรจลงในชั้นตั้งไม้ใผ่วางไว้ทางทิศใต้ เอาผณนำเตาที่
 แก่จนเป็ดอกแข็งผ้าออกเป็น ๒ ชั้น ใช้ต่างถ้วยสุรา ๖ ใบ เมื่อเตรียม
 ตั้งของต่าง ๆ ไว้เสร็จแล้ว ผู้ปกครองก็ให้ชายผู้เป็นเจ้าบ่าวออกจาก
 บ้านไปรับเจ้าสาว เจ้าบ่าวถามยศศักดิ์ แต่งเครื่องเต็มยศ ถ้าไม่มียศ
 ศักดิ์ ก็แต่งเครื่องยศได้ แต่หมวกยศต้องเอาขอตออกเสีย เครื่อง
 ที่แต่งนั้นใช้สีดำ นุ่งรัดหรือเกยวสีดำ เพื่อนเจ้าบ่าวก็แต่งดำเช่นเดียว
 กัน เครื่องพิธีของเจ้าบ่าวที่เป็นขุนนางก็แต่งขบวนแห่อย่างขุนนาง
 ถ้าเป็นราษฎรก็แต่งตามปกติ ในพิธี "งิ้วเดี่ยว" ก่อวโถไว้แต่ย่อ ๆ มี
 โถก่อกวโถถึงตั้งของอย่างใดในขบวนพิธีที่ไปรับเจ้าสาว ก่อวแต่กวโถ
 หรือเกยวที่สำหรับรับเจ้าสาวนั้น จะต้องม้วนกำบัง เมื่อเวลาออก
 เดินจะต้องมีคนถือไฟนำหน้า เมื่อเจ้าบ่าวถึงบ้านเจ้าสาวแล้ว จึงหยุด
 ขบวนอยู่นอกประตูบ้านจนเจ้าของบ้านออกมาเชิญ แล้วตั้งค้ำขันหัน
 หน้าไปทางทิศตะวันตก เจ้าบ่าวแล้วตั้งค้ำขันและหันหน้าไปทางทิศ
 ตะวันออก เจ้าของบ้านนำเจ้าบ่าวเข้าไปในบ้าน ตั้งแต่งกิริยาเชื่อ
 เชิญกันครบ ๓ หน เจ้าบ่าวถึงนกกหงษ์เข้าไปจนถึงประตูห้องบุษบาเกษ
 เชยใจ้ว (บรรพบุรุษ) แล้ว เจ้าของบ้านจึงเชิญให้เข้าประตู และนำ
 เจ้าบ่าวเดินเข้าทางตะวันตก เจ้าบ่าวก็ตามเข้าไปจนถึงที่บุษบา แล้วฉิน

หนีไปทางเหนือวางนกกิ่งแดง แล้วเจ้าของบ้านจึงนำเจ้าสาวไปยืน
 อยู่ทางใต้ กระทำพิธีกราบไหว้พร้อมกันทั้ง ๒ คน แล้วจึงตักขันท
 ก็น้อออกจากห้องบูชาเดินไปทางตะวันตก แต่เจ้าของบ้านไม่ต้องการ
 ไปด้วย ครั้นน้อออกมาจากห้องบูชาแล้ว เจ้าของบ้านก็เชิญเจ้าบ่าวเข้า
 นั่งโต๊ะตักวงไวทางตะวันตกและจัดแจงเลี้ยงดูกัน ครั้นเจ้าสาวแต่งตัว
 เสร็จแล้ว มีแม่หมอนนำพาอยู่ข้างเคียง แล้วจึงออกมายืนอยู่ที่
 กลางห้องโถง แม่หมอนข้างขวามือ เพื่อนเจ้าสาวติดตามมาข้างหลัง
 แล้วเจ้าสาวก็หันหน้าไปทางใต้ แสดงความเคารพต่าผู้ปกครอง ๆ ก็
 กล่าวคำตั้งชื่อเจ้าสาวว่า เจ้าจงปฏิบัติบิดามารดาของสามีในสิ่งที่
 ควรปฏิบัติ อย่ามีความประมาทและเกียจคร้าน อย่ามีความคดอง
 ขัดขืนต่อผู้ใหญ่และสามีของคน ส่วนมารดาเจ้าสาวก็มาส่งมอบ
 และคลุมผ้าให้ เมื่อเสร็จแล้วมีการตั้งชื่อตักเตือนเช่นเดียวกัน เจ้า
 แกจึงนำเจ้าบ่าวเจ้าสาวออกจากบ้าน ให้เจ้าบ่าวพะยุงเจ้าสาวขึ้นนั่งรถ
 เรียบร้อยแล้ว เจ้าบ่าวก็ขึ้นนั่งขับรถนั้นด้วยตนเอง จนล้อรถหมุนได้
 ๓ รอบแล้วจึงมอบหน้าทให้คนขับรถ ตัวเจ้าบ่าวไปนั่งบนรถของคนอื่น
 คน ๓ ขึ้นนำหน้าไป เมื่อกถึงบ้านแล้วเจ้าบ่าวจึงลงจากรถมารับเจ้าสาว
 ที่หน้าประตูบ้าน เมื่อรถเจ้าสาวมาถึงแล้ว ผู้ปกครองก็ออกมาต้อนรับ
 เข้าไปข้างในบ้าน เมื่อเดินไปถึงประตูห้องนอน เจ้าสาวเดินเข้า
 ทางทิศตะวันตก สาวไซ้จึงมาจัดแจงปูเสื่อให้เจ้าบ่าวเจ้าสาวเข้านั่งพัก
 ชายหนึ่งทางทิศใต้ หญิงหนึ่งทางทิศเหนือ เจ้าบ่าวเปิดผ้าคลุมหน้าเจ้า

ล่างออก ล่าวไชยกักขำระถางหน้ามาตงไว้ตรงหน้า ครั้นเจ้าบัวเจ้า
 ล่าวขำระกายแสร้งแล้ว จึงให้คนยกเอาหม้อและภาชนะบรรจุเครื่อง
 ความมีหมูปัดไก่อมาตง เมื่อเรียบร้อยแล้วพนักงานเหล่านั้น ก็คอย
 ออกไปอยู่ที่ประตูทางทิศตะวันออก ผู้นำก็เชิญเจ้าบัวเข้านั่งทางทิศ
 ใต้ เจ้าล่าวนั่งทางทิศเหนือ หันหน้าเข้าหากัน ผู้นำรินสุราลงไหด้วย
 สำหรับพิธีและจัดอาหารใส่ในภาชนะตั้งให้แก่เจ้าบัวเจ้าล่าว ๆ รับเอา
 ไปได้แล้วก็แสดงคำนับ แล้วเอาสุรานั้นดื่มคนละ ๓ ถ้วย ผู้นำยื่นคอย
 ปฏิบัติแนะนำให้รับประทานอาหารและตักข้าวให้ ๓ หน ครั้นรับประทาน
 อาหารเสร็จแล้ว ผู้นำเอาถ้วยน้ำตั้งให้เจ้าบัวเจ้าล่าว ๆ รับเอาไว้แล้ว
 แสดงคำนับแล้ว จึงลุกขึ้นเดินออกจากโต๊ะไปนั่งณที่เดิม ผู้นำจึงจัด
 อาหารอีกโต๊ะ ๑ แต่ไม่มีสุรา แล้วเชิญให้เพื่อนเจ้าล่าวรับประทาน
 ส่วนเพื่อนเจ้าบัวและคนรถจอดเรียงทักตวงเวียน ให้เจ้าบัวเชิญ
 ฝ่ายเพื่อนเจ้าล่าว และเจ้าล่าวเชิญฝ่ายเพื่อนเจ้าบัวและคนรถ แม้ดื้อ
 ที่เป็นผู้ใหญ่จัดมีชุดหน้าให้แก่คนทั้งหลาย เมื่อรับประทานกันเสร็จ
 แล้ว เพื่อนเจ้าล่าวจึงเข้าไปในห้องจัดแจงปูเสื่อ จัดที่นั่งให้เจ้าบัว
 อยู่ข้างตะวันออก เจ้าล่าวอยู่ข้างตะวันตก แล้วออกมาเชิญเจ้าบัว
 เจ้าล่าวเข้าห้อง แล้วเพื่อนเจ้าล่าวนำประทีปออกจากห้องไปคอยอยู่
 ภายนอก ครั้นเวลาเช้ารุ่งขึ้น เจ้าล่าวขำระกายแล้วแต่งตัวรดน้ำ
 เขาผ้าคลุมผมสวมเสื้อเครื่องสำหรับพิธีแล้ว ออกจากห้องไปคอย
 ปฏิบัติบิดามารดาของสามีที่หน้าประตูห้อง เมื่อบิดามารดาของสามี

คนชนออกนอกห้อง เจ้าสาวก็เข้าไปกราบไหว้แล้วจัดโต๊ะที่ชาน
 หน้าห้องทางทิศใต้ และเชิญบิดามารดาของสามีเข้านั่ง เจ้าสาวยก
 ตะกร้าผลไม้ (พุทรา) ผลเด็ย (เกาต์) เดินข้างชานตะวันตกเข้าไป
 วางไว้ที่โต๊ะแล้วกราบไหว้บิดามารดาของสามี ๆ ถูกขันรับไหว้แล้ว
 ทักทายปราศรัย แล้วบิดาของสามีจึงหยิบเอาตะกร้าผลไม้ส่งให้มารดา
 ของสามีรับไป เจ้าสาวกราบไหว้อีกครั้ง ๓ แล้วถอยกลับออกไป
 เป็นธรรมเนียมที่บิดามารดาของสามี จะต้องประพฤติกริยาจากแต่คง
 ความดีที่ตนมีไว้ เพื่อชักนำให้เจ้าสาวคุ้นเคย จึงได้เรียกมา
 รับประทานอาหารที่จัดไว้นอกห้อง เจ้าสาวเข้ามายืนข้างโต๊ะทางทิศ
 ตะวันตก พนักงานจึงรินสุราลงในถ้วยสี่เหลี่ยมที่จัดไว้นบนโต๊ะทาง
 เหนือแล้ว เจ้าสาวเดินมาทางทิศตะวันออก คำนับไหว้แล้วคอยรับ
 ถ้วยสุรา พนักงานส่งถ้วยสุราให้เจ้าสาวแล้วเดินออกไปที่ชานทางทิศ
 ตะวันตก หันหน้าไปทางเหนือแล้วตั้งคำนับตอบ เจ้าสาวรับคำนับอีก
 ครั้ง ๓ พนักงานนำอาหารแห้งอาหารหมักดองที่บรรจุในโถออกมา
 วาง เจ้าสาวจึงเข้านั่ง มือซ้ายถือถ้วยสุรา มือขวาถืออาหารแห้ง
 และอาหารหมักดอง กระทำพิธีเดินไหว้ครบ ๓ รอบแล้ว จึงนั่งลงทาง
 ทิศตะวันออกของโต๊ะ รับประทานอาหารที่เหลือนั้นแล้วถูกชนคำนับ
 พนักงานรับคำนับแล้ว เจ้าสาวยกอาหารและแต่งตั้งความเคารพไปทาง
 ทิศตะวันออก แล้วนั่งลงหยิบเอาเนื้อแห้งออกมาแจกแก่ญาติและจัด
 โต๊ะสำหรับบิดามารดาของสามีอยู่ภายใน เจ้าสาวเข้าไปจัดที่ต่างหน้า

และคอยปฏิบัติการรับประทาน เมื่อบิดามารดาของสามีอนุญาตให้
 เข้านั่งรับประทานด้วย เจ้าสาวได้แต่เอาอาหารที่บิดามารดาของสามี
 รับประทานแล้วมารับประทาน ถ้ามารดาให้สุรแก่เจ้าสาว ๆ รับค้ำับ
 ใหว่แล้วรับประทานจนหมดด้วย ครั้นการรับประทานอาหารเสร็จแล้ว
 เจ้าสาวจึงเข้าไปยังห้องของตน และมีกาเลี้ยงบรรดาวงศ์ญาติในวัน
 นั้น ถ้าเป็นผู้ย่อยแฉะเด็ก ให้เลี้ยงอาหารที่เหลือจากผู้ใหญ่รับประทาน
 แล้ว บิดามารดาของสามีจัดการเลี้ยงเจ้าสาวซึ่งมาเป็นสะใภ้ในวันนั้น
 ให้ตั้งทวารระความสะอาดสำหรับบิดาของสามีที่ ๓ ทางทิศใต้ และจัด
 สำหรับมารดาของสามีอีกที่ ๓ ทางทิศเหนือ บิดามารดาของสามีเดิน
 มาทางตะวันตก ถูกสะใภ้เดินทางตะวันออก แล้วบิดามารดาของสามี
 พาไปคูกิจการในเรือนและตั้งเตียงมอบให้ถูกสะใภ้ เสร็จแล้วจึงตั้ง
 ให้จัดอาหารตั้งของให้แก่พนักงาน นำเอาไปให้บิดามารดาของเจ้าสาว
 ส่วนพนักงานของเจ้าสาวเมื่อได้รับการเลี้ยงดูเสร็จแล้วก็ตากลับ บิดา
 ของเจ้าสาวก็แจกของชำร่วยให้แก่พนักงานเหล่านั้น ก็มทำด้วยไหม
 ทองม้วน ๓ บางทีก็เป็นผ้าแพรต่าง ๆ ก็มี ส่วนมารดาของเจ้าสาว
 แจกผ้าแพรให้แก่วงศ์ญาติเจ้าสาว เป็นอันเสร็จพิธีตกเตียงโบราณ
 แต่เท่านั้น ถ้าเผอิญภายในระหว่างกรมงคลนี้ มีญาติที่เป็นผู้ตัก
 เช่น บิดามารดา ปู่ ย่า ตา ทวดหรือตุง บ่า น้า อวด พี่ เป็นต้น ถึงมรณะ
 กรรมลง ก็ต้องงตการแต่งงานนั้นทันที จนกว่าจะเสร็จการไว้ทุกข์
 และการฌาปนกิจ จึงจะกระทำพิธีต่อไปได้

ว่าด้วยการแต่งงานบ่าวสาว ของชาวเมืองเตยจิ๋วในแผ่นดินไต้แข็ง

ประเพณีเฝ้าอาวหะและวิวาหมงคล ของจีน ต่อมาในแผ่นดินไต้แข็ง
ค้นหาตำราไม่พบ ทราบว่ามีอยู่แต่ที่จกจกกันไว้ หาได้พิมพ์ออกเป็น
ตำราให้แพร่หลายไม่ จึงเป็นการยากที่จะถือเป็นยุติว่า จะใช้กัน
อย่างไรเป็นด้ามัญทั่วไป จะขอกดว่าแต่ประเพณีการแต่งงานของจีน
ชาวเมืองเตยจิ๋ว มณฑลชกวางตุ้ง ที่ยังนิยมใช้กันอยู่สืบมาจนบัดนี้
ตามที่ดัดบทรามจากจีนผู้หัดผู้ใหญ่ ดังจะกล่าวต่อไป

ประเพณีการแต่งงานของชาวเมืองเตยจิ๋ว มณฑลชกวางตุ้ง มี
ต่างกันเป็น ๒ พวก พวก ๑ นิยมตามแบบอย่างเก่า อีกพวก ๑ นิยม
ตามแบบอย่างใหม่ ในที่นี้จะกล่าวแต่ประเพณีของพวกที่นิยมแบบ
แผนอย่างเก่าเท่านั้น

ลักษณะการพิธีแต่งงานบ่าวสาวของชาวเมืองเตยจิ๋วนี้ ความ
นิยมต่างกันตามเพศตามภาษา การตั้งชื่อหญิงมาเป็นสระโกลั้นนี้ มี
ข้อสำคัญอยู่ที่จะต้องสืบสวนให้แน่นอนว่าสกุลวงศ์เช่นใด และความ
บระพฤติของฝ่ายหญิงเป็นอย่างใด จะสมควรเป็นด้ามัญหรือ
ไม่ ข้อนี้เป็นส่วนสำคัญ ไม่ว่าชาติใดภาษาใด แต่ฝ่ายจีนยังมีแปลก
ออกไปอีกด้วย จากคหณิงที่จะขอตั้งมาเป็นสระโกลั้น จนถือเป็นด้ามัญ

ตั้งในภษิตของจีนแต่อยู่อันเตงกล่าวไว้ว่า “ปดุกดุกสาวให้มีสามี ๆ
 จะต้องมีฐานะดีกว่าหญิงที่มาเป็นภรรยา หญิงสะใภ้จะได้ตั้งใจ
 ปฏิบัติสามีด้วยความยำเกรง หากบุตรสะใภ้ยังได้หาผู้ที่มีฐานะดีกว่า
 ดูกชาย ดูกสะใภ้คนนั้นจะได้มีใจปฏิบัติผู้ใหญ่ว่าด้วยความเคารพ” และ
 ยังมีภษิตชาวเมืองเตยจิวอีกบท ๓ ว่า “มีงฮวงเซียงตู่ แปลว่ามี
 เกล็ดถ่านพอส้มคู่กัน หรือแปลว่ามีเกียรติศักดิ์ มียศ มีทรัพย์ ส้มควรร
 แก่กัน” เมื่อความนิยมแตกต่างกันดังนี้ บิดามารดาจึงต้องเด็ดอกหา
 ดูกเขยดุกสะใภ้ด้วยกันทั้ง ๒ ฝ่าย ถ้าบิดามารดาทั้ง ๒ ฝ่ายมีความ
 สนิทจริตชอบกัน ฝ่ายหนึ่งมีดุกเป็นชาย อีกฝ่ายหนึ่งมีดุกเป็นหญิง ก็
 พุดจาตัญญาตู่ขอให้เป็นสามีภรรยากันไว้ตั้งแต่บุตรธิดายังเป็นเด็กก็มี
 บางคนถึงสู่ขอบุตรธิดากันเมื่อยังอยู่ในครรภ์ก็มี บางคนก็สู่ขอเด็ก
 หญิงด้วยทานของช้อชายกัน คือผู้ปกครองฝ่ายชายให้เงินแก่ผู้ปกครอง
 เด็กหญิง แล้วกรับเอาเด็กหญิงนั้นมาเลี้ยงดูจนเติบโตเป็นสาว มีอายุ
 พอส้มควรรแต่งงานได้แล้ว บิดามารดาทั้งสองจึงจัดแจงทำพิธีแต่งงานให้อยู่
 กันเป็นสามีภรรยากัน ทช้อมาเตยงไว้เป็นภรรยานั้น คำจีนเรียกว่า
 “ท่งเอียงเซ็ก แปลว่าเลี้ยงสะใภ้เด็ก”

ส่วนอายุของบุตรธิดาที่จะแต่งงานเป็นสามีภรรยาได้นั้น ก็มี
 กำหนดว่า ฝ่ายชายต้องมีอายุตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไป ฝ่ายหญิงก็ต้องมี
 อายุไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปี แต่ธรรมเนียมเก่าถือกันว่า ชายต้องมีอายุถึง
 ๒๐ ปีขึ้นไป หญิงต้องมีอายุ ๑๗-๑๘ ปี เป็นเกณฑ์ บุตรธิดาที่มี

ห้มากกว่านั้นมาก แต่ผู้ที่มาในสมัยนี้รับประทานหมากลดน้อยลง

พิธีแต่งงานจีนยังเรียกตามแบบโบราณสืบเนื่องกันมาจนทุกวันนี้
 ว่าดกเดี่ยว (คือแปลว่า พิธีครบ ๒ ประการ) แต่ส่วนที่แท้จริงหาได้
 ทำตามพิธีโบราณไม่ ชาวเมืองเคยเจอได้ตั้งชื่อพิธีใหม่ คือชื่อที่ ๓
 นบไซ เป็น เคยะเตย. ชื่อที่ ๒ มงเมย เป็น กวเตย, ชื่อที่ ๓ นบกด
 เป็น คังฮวย, ชื่อที่ ๔ นบเตง เป็น ดั่งเพย, ชื่อที่ ๕ เซยค เป็น คุย
 ชยค, ชื่อที่ ๖ ซิงงง เป็น ชวชนง, คำซึ่งต่างกนพเรียตามภาษา
 พนมเมือง แต่ความหมายอย่างเดียวกัน ต่อมาในปลายแผ่นดินใต้ซึ่ง
 ได้ยกเลิกพิธีดกเดี่ยวทั้งเก่าและใหม่เข้ารวมกันทำพิธีเพียง ๓ ระยะเท่านั้น
 เพื่อให้สะดวกแก่กันทั้งสองฝ่าย และไม่ต้องเสียเวลาอันยืดเยื้อ คือ
 เขาพิธีเคยะเตยและกวเตย รวมเป็นระยะแรกตอน ๓ เขาพิธีคังฮวย
 และดั่งเพย รวมเป็นพิธีระยะที่ ๒ ตอน ๓ เขาพิธีคุยชยคและชวชนง
 รวมเป็นระยะที่ ๓ ตอน ๓ เมื่อได้ทำพิธีตลอด ๓ ระยะนี้แล้ว ถือ
 กันว่า ได้ทำพิธีแต่งงานอันถูกต้องแล้ว และไม่เป็นภาระเยิ่นเย้อดัง
 แบบเก่า จึงพากันนิยมใช้แบบหลังนี้ทั่วไป

ส่วนประเพณีที่กระเกณฑ์เอาสินสอดขันหมากนั้น ไม่มีจำกัดว่า
 เป็นจำนวนมากน้อยเท่าใด ต้องแล้วแต่ความมั่งมียากจนของชายหญิง
 ทั้ง ๒ ฝ่าย ผู้ปกครองที่คิดจะปลูกฝังบุตรธิดาใหม่หันมาตา กระ
 เกณฑ์เอาสินสอดเงินทองกันให้มากไว้ แต่ถ้าฝ่ายหญิงเป็นผู้มั่งมีด้วย
 แล้ว ก็นับจะต้องเสียเปรียบแก่ฝ่ายชาย โดยลูกเกณฑ์หรือโดยความ

เต็มใจของผู้ปกครองที่อยากให้บุตรสาวมีหน้ามีตา จึงยอมรับจัด
เครื่องตกแต่งเป็นอันมาก ส่งไปพร้อมกันในวันที่ส่งตัวเจ้าสาวไปแต่ง
งาน ทริพย์สมบัติของผู้ปกครองฝ่ายหญิง ที่จัดให้ไปในวันแต่งงาน
บ่าวสาวนั้น ตามเกณฑ์มีอยู่ ๓ ชั้น ชั้นที่ ๑ เรียกว่า ชั้นเทียบมัน
(แปลว่า เครื่องเต็มหน้าหอ) ชั้นที่ ๒ เรียกว่า ชั้นเทียบมัน (แปลว่า
เงินหน้าหอ) ชั้นที่ ๓ เรียกว่า ชั้นไหโตเก็ง (แปลว่า เครื่องแต่งใน
ห้อง) สิ่งของเหล่านี้จะได้กล่าวรายละเอียดในลักษณะทำพิธีระยะที่ ๑

ในเรื่องผู้ขอหญิงมาให้เป็นภรรยาผู้ชาย ตามธรรมเนียมของ
ชาวเมืองเขยจิว ไม่เคยมีการกะเกณฑ์และสัญญาเรียกเอาเงินทอง
กองทุนเป็นการข่มขู่ซึ่งกันและกันเลย มีแต่เรียกสินสอดตามประ
เพณีที่กำหนดกันเป็นเงิน ๒๐ ตำลึงจีน นอกจากเงินสินสอดจำนวนนั้น
แล้วเลี้ยงไปเกณฑ์เอาขนมกันเป็นจำนวนหลายร้อยชั่ง และตัวราคา
ค่าขนมหนัก ๓๐๐ ชั่ง เป็นเงินตั้ง ๖๐ เหรียญหรือ ๕๐ เหรียญเป็น
อย่างน้อย แต่มาในสมัยนี้ โดยมากฝ่ายหญิงเรียกค่าสินสอดตามชอบ
ใจ จึงต้องพูดจาต่อรองตามกลายกนกกับชอชาย เมื่อการเป็นเช่นนั้นแล้ว
ลักษณะผู้ขอหญิงมาเป็นภรรยาที่ชื่อว่า ไม่ใช่ตามปฏิบัติประเพณีเก่า

พิธีแต่งงานบ่าวสาวของชาวเมืองเขยจิว

ได้กล่าวมาแล้วว่าประเพณีแต่งงานบ่าวสาวของจีน สมัยแผ่นดิน
ไต้เซ็ง มีการเปลี่ยนแปลงจากแบบเดิมบ้าง แต่อยู่ใน ๖ ระยะเวลาเอง

ตกมาตอนปลายแผ่นดินไต้แข็ง จึงรวม ๒ ระยะ ๆ เข้าเป็น ๓ คง
 เหลือแต่ ๓ ระยะ ในท้นจะกดาวด้วยพิช ๒ ระยะตามเดิมก่อน พิช
 ระยะแรกทเรียกว่าเคยะเคยหน (แปลว่าเอามัดจำ เท่ากับคำไทยเรียก
 ว่าหมั้น) บิดามารดาผู้ปกครองจะหาภรรยาให้บุตรตน ก็หาเจ้าแก่
 แม่สื่อไปเลือกหาบุตรหญิงของวงศ์แซ่ใดแซ่หนึ่ง ไม่ว่าจะบิดาบิดาหรือ
 ไกด เมื่อเจ้าแก่แม่สื่อได้พูดจาแนะนำตกลงกับข้างฝ่ายหญิงแล้ว ก็
 กลับไปบอกแก่บิดามารดาผู้ปกครองฝ่ายชาย ผู้ปกครองฝ่ายชายเห็น
 ชอบด้วยแล้ว ก็เอากระดาษแดงตัดเป็นรูปรองเท้าของลูกชาย มอบ
 ให้เจ้าแก่แม่สื่อเขาไปให้บิดามารดาผู้ปกครองฝ่ายหญิง ๆ รับเอารูป
 รองเท้านั้นไว้เป็นของหมั้นสัญญา บางคนใช้แหวนหยกแหวนทองของ
 ทรัพย์เป็นของหมั้นก็มี ของหมั้นจะเป็นราคาเล็กน้อยก็ตาม ถ้าบิดา
 มารดาผู้ปกครองได้รับไว้แล้วนับว่าเป็นการยินยอมตกลงกัน เมื่อตก
 ลงรับหมั้นกันแล้ว บิดามารดาผู้ปกครองฝ่ายหญิงจึงสัญญาจะเกณฑ์
 เอาขนมต่าง ๆ แก่ฝ่ายชาย คือเรียกเอาขนมเซ่งใหญ่ ขนมฟูเซ่งใหญ่
 มินาหนักตง ๓๐๐ ซึ่ง และซอดะเปาตุกใหญ่เท่าถดอง ขนมเข้าพอง
 ถวดัด งาคัดแผ่นใหญ่ ๆ เครื่องจันอับต่าง ๆ บางรายเรียกเอา
 อย่างละ ๓๐๐ ซึ่งก็มี ถ้าเป็นขนมอย่างเอก ก็ดีราคากันไว้หนัก ๓๐๐
 ซึ่ง เป็นเงิน ๒๐ เหรียญก็มี ๕๐ เหรียญก็มี และทำเดี่ยเทียบ (บัตร
 ชรรมนิยม) บอกวันเดือนบ่เกิดของลูกสาวส่งไปให้บิดามารดาผู้ปก
 ครองฝ่ายชาย

ระยะที่ ๒ เรียกว่า กวเตยนัน (แปลว่า หิวของไปหมิ่นเป็นการ
 แ่นอน) บิดามารดาผู้ปกครองฝ่ายชายจัดของหมั้นไปให้แก่ฝ่ายหญิง
 อีกครั้ง ๓ ครั้งนึ่งจัดแจงเอาโก้วกั (แปลว่า เงินทองรูปพรรณ,
 เพชรพลอยหรือหยก) ตั้งใดสิ่งหนึ่งแต่ด้วยความพอใจ เอาพันธุ์
 ัญญาหาร ๕ อย่างบรรจุลงในภาชนะ แล้วเอาเครื่องรูปพรรณกับ
 เงินสินสอด ๓๐ ตำดั่งวางไว้บนัญญาหาร และเอาใบทับทิมบีบ มอบ
 ให้แก่แม่สื่อนำไปให้บิดามารดาผู้ปกครองฝ่ายหญิง ๆ จัดการรับ
 รองแขกที่ตั้งเงินสินสอดมานั้น และตรวจรับตามรายการในเดี่ยเทียบ
 ถูกต้องแล้ว ก็จัดแจงขนมและหน้าตาตังเม ค่าเงินเรียกว่าจูง เป็น
 นานัก ๓๐๐ ซึงบ้าง ๒๐๐ ซึงบ้าง คอบแทนให้แก่บิดามารดาผู้ปกครอง
 ฝ่ายชาย

ระยะที่ ๓ ซึ่งเรียกว่า พังฮ่วยนัน (แปลว่า ยกดอกไม้) คือ
 จากฉนวนพิธีกวเตยนัน บิดามารดาผู้ปกครองฝ่ายชายก็ดูฉนวนจัดหา
 ขนมห่าง ๆ ที่ฝ่ายหญิงได้สัญญาจะเกณฑ์เอาแก่ฝ่ายชายนั้น ตั้ง
 ไปให้เดี่ยครั้งจำนวนก่อน คือเป็นขนมเครื่องจันอบกับขนมแข่งใหญ่
 ขนมพูแข่งใหญ่ ซอดระเปาถูกใหญ่ตั้งใดกต่างไว้ในลักษณะระยะแรก
 นั้นแล้ว ขนมเหตวนจัดตงภาษาชนะที่เงินเรียกว่าเจียะเซี่ย (ไทยเรียก
 ว่าดั่งหรือซัน) ตามโรงเกาเหตวนเข้าใช้ได้กับเข้าไปส่งในงานต่าง ๆ
 พร้อมด้วยเดี่ยเทียบฉบับ ๓ มอบให้แก่และดูหาบ ๆ ไปให้บิดา
 มารดาผู้ปกครองฝ่ายหญิง บิดามารดาผู้ปกครองฝ่ายหญิง บิดา

มารดาผู้ปกครองฝ่ายหญิง เชิญแขกให้เข้าบ้านนั่งพักรับประทานอาหาร
 นานๆ ถ้าแขกยืนเทียบที่ฝ่ายชายตั้งขนมต่าง ๆ มา เมื่อบิดามารดา
 ฝ่ายหญิงได้ตรวจนับรับไว้ถูกต้องแล้ว จึงจัดเอาข้าวพองแผ่นใหญ่
 ถัดตัดแผ่นใหญ่กับขนมอีกหลายสิ่ง และกระเป่าผ้าใบ ๓ บรรจุเงิน ๒๐
 เหรียญ แล้วเอาพันธู์สัญญาหา (คำเงินเรียกว่า เจ่งจี้) กับกิมยู่
 รูปคล้ายช้อนทำด้วยทองคำอีก ๑ อัน หมวกใบ ๑ กุ้งเท้ารองเท้าอย่าง
 ตะคู่ บรรจุลงในกระเป่าใบนั้นด้วย สิ่งของเหล่านี้มอบฝากแก่แม่
 ไปให้บิดามารดาผู้ปกครองฝ่ายชาย

ระยะที่ ๕ ซึ่งเรียกว่าตั้งเพี้ย (แปลว่าตั้งเงินสินสอด) ในครั้ง
 บิดามารดาผู้ปกครองฝ่ายชาย จัดเงินอีก ๓๐ คำตั้งให้แก่แม่ไปให้
 บิดามารดาฝ่ายหญิงอีกครั้ง ๑ เงินสินสอดตามประเพณีกำหนดได้
 ๒๐ คำตั้ง แต่นำตั้งเป็น ๒ คราว คราวละ ๑๐ คำตั้ง คือตั้งในคราว
 พิธีระยะที่ ๒ คราว ๑ กับระยะที่ ๕ อีกคราว ๑ หากได้นำตั้งในคราวเดียว
 ให้เสร็จไม่ เงินสินสอดที่ตั้งไปในครั้งนี้ ก็ต้องเอาใบทับทิมและชุนเข้า
 (คือหญ้าสด) ดอกจืดตั้ง ดอกไม้ต่าง ๆ ซึ่งเป็นมงคลเคล้ากับเงิน
 สินสอดและขนมต่าง ๆ อีกจำนวน ๓ มอบให้แก่แม่ไปให้บิดา
 มารดาผู้ปกครองฝ่ายหญิง ถ้าเจ้าสาวมีสาวใช้อยู่ด้วยแล้ว ฝ่ายเจ้า
 บ่าวจะต้องเพิ่มเงินอีก ๓๐ คำตั้งส่งไปในครั้งเดียวกัน นอกจาก
 เงินสินสอดกับตั้งของแล้ว จะต้องมีหนังสืออุจน์จ้อ (หนังสือบริคณห์
 ธาราหะ) ใช้กระดาษแดงเขียนตัวทองลงนามกับ วันเดือนปีเกิดของ

เจ้าบ่าว แล้วยังไปให้ฝ่ายหญิงตั้งนามวัน เดือน ปี เกิดของเจ้าสาว แล้วคืนให้ฝ่ายชายเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐาน

ระยะที่ ๕ ซึ่งเรียกว่า คุษชัยคืน^๕ (แปลว่า รายการนัดวันแต่งงาน) คือบิดามารดาผู้ปกครองฝ่ายชาย เมื่อเด็กได้ถูกชยามวันแต่งงานแน่นอนแล้ว ก็เขียนเทียบบอกวันคนทนต์แต่งงานเป็นคัตทอง และส่งรายการจำนวนสิ่งของและเงินอีกจำนวน ๓ ซึ่งสำหรับให้ฝ่ายหญิง เป็นค่าทำของและค่าขนมลงในเทียบอีกฉบับ ๓ เป็นเงินค่าขนมเช่อม ๒๐ เหยี่ยว และคัตทองปั้ง (เข้าพองแดงแผ่นใหญ่) เท่าหน้าโต๊ะ ๓๐ แผ่น จันอับต่าง ๆ ๒๐๐-๓๐๐ ซึ่ง เหล่าค่วย (หมากพดูเป็นค่วย) อีก ๓ ที่ จำนวนเงินและสิ่งของเหล่านี้ จัดลงในถังหรือขันขนาดใหญ่หนักตัง ๒๐ หาบ ให้คนหาบไปกับเก้าแก่ไปให้บิดามารดาผู้ปกครองฝ่ายหญิง ครั้นเก้าแก่ถึงบ้านฝ่ายหญิงก็ตั้งเทียบและมอบเงินกับสิ่งของแก่บิดามารดาผู้ปกครองของหญิง เมื่อรับไว้ถูกต้องแล้ว ฝ่ายหญิงก็จัดเอาขนมตังเมตต์แผ่นใหญ่ ถ้วยหอม ส้ม ลำไย ผลพลับ ผลท้อ ผลส้มโอ หัวเผือก ถั่วเขียว พันธ์ุ ธัญญาหารต่าง ๆ เอาผ้าแดงมัดคดุม และมีหมวกรองเท้าสูงเท้าสำหรับกงพัว (แปลว่า บิดามารดาของสามี) และกระเป่าผ้าอีกใบ ๓ มีเงินบรรจุอยู่ด้วย ๓๒ เหยี่ยว สิ่งของเหล่านี้เขียนลงในเทียบแดง เป็นซองคอบแทนมอบให้เก้าแก่รับเอาไปให้แก่มิดามารดาผู้ปกครองฝ่ายชาย

ระยะที่ ๖ ซึ่งเรียกว่า ^{TUDC} ชวชนัน^๖ (แปลว่า พาคณใหม่) 16/07/2564

ตอนไปก็การจัตกระบวนรับตัวเจ้าสาว คือบิดามารดาผู้ปกครอง
 ฝ่ายชาย จัดแจงสรรพสิ่งของเครื่องใช้ในพิธี แต่การที่ไปรับตัวเจ้า
 สาวนี้ ตัวเจ้าสาวเองหาได้ไปไม่ เป็นแต่เอาเสื้อตัว ๑ ของเจ้าสาว
 บรรจงในภาชนะใบ ๑ เอาใบที่ปักติดกับพันธู์ธัญญาหารทั้ง ๕ ชนิด
 ไปรดบนเสื้อนั้นส่งไปแทน เรื่องที่เขาเอาไปแทนตัวเจ้าสาวนั้นเล่า
 กันสืบ ๆ มาว่า เพราะเคยมีเรื่องที่เขาเห็นว่ารูปร่างหน้าตาของเจ้า
 สาวน่าเกลียด ก็ไม่ยอมไปเป็นภรรยา ต่อมากษัตริย์จึงคิดจัดเอา
 เสื้อของเจ้าสาวไปแทน และจัดช่วยเกี้ยว (แปลว่า คานหามของจีน
 อย่างหนึ่ง มีแกวและเครื่องบัง) สำหรับเจ้าสาวหนึ่งคัน ๑ สำหรับวาง
 เสื้อเจ้าสาวคัน ๑ สำหรับเกี้ยวคัน ๑ สำหรับแซ่เหนียว (แม่เสื้อ) คัน ๑
 สำหรับสาวใช้คัน ๑ หรือ ๒ คัน เพราะช่วยเกี้ยวหน่มทงใดคนเดียว
 กระบวนพิธีนั้น มีคนจุดประทัดออกหน้า ถัดมากันต์มาดอกคู่ ๑ คนถือ
 เข็มไป (ป้ายประทัดยศศักดิ์ เขียนบอกประทัดเหล่ากอดวงศ์สกุลตน
 เคยมียศศักดิ์อย่างไรได้สืบมา) หลายคู่ ถัดมาเป็นเครื่องเกียรติยศ เช่น
 กิมกวย อวดไป้ว (กิมกวยนั้น ข้างหนึ่งเป็นรูปปักทองมีค้ำยาว,
 อวดไป้ว ข้างหนึ่งรูปค้ายชวานค้ำยาว) ถัดกันคนตระฮัน ถัดมากันโคม
 ใหญ่คู่ ๑ เขียนแซ่ของเจ้าสาวไว้ที่ตัวโคม เป็นหนังสือเขียนด้วยสีแดง
 ตัวโต ๆ ถัดมากันช่วยเกี้ยวแต่ละคนถืออกตคัน ๑ คนถือบังแทรก
 คัน ๑ ถ้าเป็นขุนนางมีแตร ก็หากองทหารมาเข้ากระบวนด้วย ครั้น
 กระบวนรับเจ้าสาวจะเคลื่อนจากบ้านเจ้าสาว เริ่มยิงบันชย ๓ นัดแล้ว

จึงออกเดิน กระทบจนทจตไปรับเจ้าสาววัน เป็นเกียรติยศอย่างแท้
 เจ้านาย โดยประเพณียกย่องกันว่า มนุษย์เราเกิดมาทั้งทีก็มีโชคตา
 อยู่เพียง ๒ ประการ ประการที่ ๑ คือได้เป็นขุนนาง ประการที่ ๒
 คือแต่งงานกับภรรยา เพราะฉะนั้น เมื่อมีการแต่งงานบ้างสาวจึงเป็น
 ประเพณียอมให้ราษฎรทำพิธีตั้งถ้ำมาในวันนั้น

ครั้นกระทบเดินไปถึงบ้านเจ้าสาวแล้ว บิดามารดาผู้ปกครอง
 หญิง จดให้ญาติมีอายุสูงออกมารับแทน ผู้แทนจึงเชิญเจ้าแก้วแฉะพวก
 ที่มารับเจ้าสาวเข้าไปในบ้าน เจ้าแก้วแฉะเอาเสื้อที่แทนตัวเจ้าสาวเข้าไป
 แฉะคงความค้ำับ แล้วบิดามารดาผู้ปกครองเจ้าสาว เชิญเจ้าแก้วแฉะ
 คนที่มาด้วยกันนั้นนางเจ้านาง จดขนมทั้งอี่ (ขนมกตมเกด็ยว) เดียงแขก
 ครั้นรับประทานเสร็จแล้ว ญาติผู้แทนฝ่ายหญิงจึงนำตัวเจ้าสาวออก
 มามอบให้เจ้าแก้ว เจ้าสาวแต่งตัวสวมเครื่องยศก็มอี่ สวมหมวกหงด็
 กอน (กมอี่ แปลว่าเดียงศบักใหม่ทอง, หงด็กอน แปลว่าหมวกยศ
 มีหงด็ทองดัดบอยกับกุดอกไม้) สวมรองเท้าถุงเท้า มือถือพัดแฉะ
 ผ้าเช็ดหน้า เอาแพรแดงคลุมหน้า แต่งอย่างนางงวทเป็นอยู่หยิน แฉะ
 บิดามารดาเจ้าสาว ก็จัดแจงหาเครื่องใช้สอยต่าง ๆ ไปกับเจ้าสาวด้วย
 กับฝ่ายเจ้าสาวเป็นคนมั่งมี ก็จัดหาเครื่องเรือนอย่างเอก คำจีนเรียก
 ว่า ส่วนเทียมมัน หรือซ่งหู่เก็งจิง (ซ่งหู่เก็งจิง แปลว่าเครื่องแต่งงาน
 ๒ ตำรับ) คือหีบบรรจุเครื่องนุ่งห่มเป็นจำนวนหลายสิบหีบ โตะ
 เกาซซุด ๓ เคียงนอน, โตะต่างหน้า, โตะเครื่องแฉะ, ๑๖/๒๗/๒๕๕๕

๕ ตุ้ เต็ก ๕ ตุ้, ถงหบบน้ำ, ถงอบบน้ำ, ถงบรจุน้ำ, ถงอจจม และ
 เครื่องทอกรูปพรรณสำหรับแต่งตัวมพร้อม ส่วนเครื่องที่นอนนั้น
 เป็นหนักขางฝ่ายเจ้าบ่าวต้องจัดหาไว้.

เครื่องเรือนที่เป็นปานกลาง เรียกว่า ึ่งนเทียมมัน อย่างขนาด
 น้อยที่สุด เรียกว่า บึงโหดเก็ง แม้บิดามารดาผู้ปกครองเจ้าสาวจะ
 ยากจนปานใดก็ดี เมื่อแต่งงานตั้งดูสาวออกจากบ้านแล้ว จำเป็น
 ต้องกระทำไปให้สมกับคตินิยม เพราะฉะนั้น การท้มดูเป็นหญิงจึง
 เป็นเรื่องหนักใจของผู้เป็นบิดามารดามาก คือเตียงเงินเตียงทอง
 ยิงต้องเสียเงินในเมื่อออกเรือนอีก เหตุนี้แหดะชาวจีนจึงรักดูชขาย
 มากกว่ารักดูหญิง.

ขณะที่ญาติผู้แทนมอบตัวเจ้าสาวนั้น บิดามารดาผู้ปกครองเจ้า
 สาวหลบหลังไปเสีย หาโต๊ะออกมาพูดจาปราศรัยกับแขกไม่ ส่วนเข้า
 ของทั้งมวญทบบิดามารดาฝ่ายหญิง ให้แก่เจ้าสาวก็ต้องจัดผู้คนแบก
 หามตามไปพร้อมกันกับเจ้าสาว พร้อมทั้งมวญช้จำนวนตั้งของซึ่งเขียน
 ลงไว้ในเทียบมอบให้แก่แก่ไปด้วย

เมื่อแก่แก่รับตัวเจ้าสาวออกจากบ้าน ขณะนั้นมแซ่เหนยพรชาง
 ฝ่ายเจ้าสาวเป็นผู้ชวยะสี่กุ้ (แปลว่า อวยพร ๕ คำ) แต่กจัดแจง
 พะยุงเจ้าสาวเข้านั่งในชวยเกยว และสาวใช้แก่แก่แม่สี่อกก็เข้านั่งคนละ
 คน กระบวนแห่เคลื่อนออกเดินทันที เวลาที่เจ้าสาวจากบิดามารดา
 คนมักจจะร้องไห้เสียก่อนตั้งได้ออกเดิน ครั้นไปถึงมอหเสอมาวแล้ว

ขณะนั้นเจ้าบ่าวก็จัดแจงแต่งตัวสวมเสื้อผ้า เครื่องยศอย่างขุนนาง
 ออกมานอกบ้านคอยรับเจ้าสาว เมื่อคนหามวางช่วยเกยลงแล้วเจ้า
 บ่าวก็เดินเข้าไปที่หน้าช่วยเกย เขาเท้าเตะคานเกย ๓ ที่ เก้าแก้วเตะ
 แม่สื่อจึงเดินเข้าไปเปิดประตูช่วยเกย แล้วกล่าวคำอวยพร นางสาว
 ไซ้เข้าไปพะยุงเจ้าสาวออกมา เดินตามเจ้าบ่าวเข้าประตูบ้าน เก้าแก้ว
 แม่สื่อก็ออกอวยพรอีก การอวยพรเป็นหลายครั้งตามระเบียบของพิธี
 แต่งงาน ตกเป็นหน้าที่ของเก้าแก้วแม่สื่อทั้งสิ้น เช่น เวลาที่ไหว้เจ้าทศ
 (เจ้าฟ้าและดิน) เวลาเซ่นไหว้โต๊ะรับประทาน เวลาขุนนางเข้าห้องเป็น
 ดิน ขณะนั้นมโหรีบรรดาญาติมิตรพากันหอมตอมตักเจ้าสาว แต่หาได้
 กันเรียกเอาคำผ่านประตูไม่ พนักงานที่ติดตามมากก็ช่วยขนเครื่องเข้า
 ของตามเข้าไปในบ้าน บิดามารดาผู้ปกครองฝ่ายชายก็ให้จัดโต๊ะกลาง
 แจ็งสำหรับบุษาคศ ของสำหรับเส่นไหว้มีหงหมู, ห่าน, เป็ด, ไก่,
 แพะ, แกะ, กุ้งใหญ่ที่เรียกว่า เต่งแฮ้ ปลาตัวใหญ่หนึ่งรวม ๓๐ ถึง
 เรียกว่า จับแซ (สัตว์ ๓๐ ชนิด) ขนม ๕ ถึง อาหาร ๓ โต๊ะ,
 ขนมเซ่ง, ขนมพูนาคโตเท่ากตองใหญ่ จุดเทียนใหญ่ทาดี้แดงคู่ ๓
 แต่ละรูป กระดาษเงินกระดาษทอง ตูรา น้าขามพร้อม พอจัดเสร็จ
 จึงให้เจ้าบ่าวเจ้าสาวแสดงพิธีเส่นไหว้พร้อมกัน ขณะนั้นเก้าแก้วแม่สื่อ
 เข้าไปแนะนำ ให้เจ้าบ่าวเจ้าสาวแสดงคำปฏิญาณ และยื่นขนกระทำ
 ความเคารพต่อกันเป็นพิธี แล้วเก้าแก้วแม่สื่อก็อวยพรอีกครั้ง ๓ และ
 นำไปนั่งณกลางเรือนTUDC ในทันใดจัดโต๊ะอาหารไว้โต๊ะ ๐๗/๒๕ สำหรับให้

เจ้าบ่าวเจ้าสาวเข้านั่งรับประทาน ส่วนการเลี้ยงแขกมิได้เลี้ยงกันใน
 วนน ไปเลี้ยงกันเหนวนรุ่งขึ้น ถ้าเทียบกับพิธีของไทยวนนต้องเป็นวัน
 ที่เรียกว่า ลุกคิบ เมื่อเถาแก่แม่สื่อเชิญเจ้าบ่าวเจ้าสาวเข้านั่งโต๊ะ
 แม่สื่อต้องอยู่ข้างเคียงคอยปฏิบัติเจ้าสาว คือรินสุรา ๒ ถ้วยและ
 หยิบอาหารวางไว้ที่ภาชนะตรงหน้า เจ้าบ่าวรับประทานสิ่งใดก็หยิบ
 ตาม แต่เจ้าสาวเวदानนยังมีแพรวแดง บิดหน้าอยู่หาได้ปลตออกไม่
 เพราะมีความกระดาก ทั้งอาหารที่แม่สื่อหยิบวางไว้ก็หาได้รับประ
 ทานไม่ ขณะที่เจ้าบ่าวเจ้าสาวนั่งโต๊ะอยู่นั้น วงศ์ญาติและเพื่อนบ้าน
 พากันมามุงดูจน คมกั ส่วนแม่สื่อก็หยิบกับแกดมแดงกัช่วยะล็กูเรื่อย
 ไป พอได้เวदानนเถาแก่หน้าเจ้าบ่าวเจ้าสาวเข้าห้อง เวदानนเข้าห้องจะ
 ต้องรับประทานยิบบังอี (ขนมกตมเกล็ดยวเข้าห้องกัน) คนละถ้วย
 เถาแก่แม่สื่อพาเจ้าบ่าวเจ้าสาวเข้าไปอยู่ในห้อง และให้ศีลให้พรแล้ว
 กรบออกจากห้องทันที ส่วนผู้คนที่ฝ่ายหญิงให้แบกหามเข้าของมานั้น
 ฝ่ายชายจักต้องแจกของขำร่วยให้ทุกคน

คนทเจ้าบ่าวเจ้าสาวอยู่ด้วยกันในห้อง ถ้าเป็นคนสามัญมกมี
 เพื่อนฝูงเข้าไปกระทำกรรบกวนอยู่ในห้อง มิให้เจ้าบ่าวเจ้าสาวหลับ
 นอน คือเข้าไปต้งวงเล่นไฟหรือสัพพะออกหยอกเย้าต่าง ๆ

วนรุ่งขึ้นเถาแก่จัดแจงพาเจ้าบ่าวเจ้าสาว ไปให้วับตามารดา
 และญาติอันสนิท แล้วจึงพาไปไหว้ที่บูชาบูย่า ด้วยเครื่องขนม
 เรียกว่า กวดยเทีย (ห้องบูชาขนม) ครั้นกระทำพิธีไหว้เสร็จแล้ว

นับว่าเจ้าสาวได้เป็นสะใภ้อันถูกต้อง เวลานั้นเมื่อจัดอาหารมา
ตั้งโต๊ะให้บิดามารดาผู้ปกครองรับประทาน เจ้าสาวต้องตักข้าวตั้งให้
บิดามารดาของสามีรับประทาน จึงเรียกว่า คองบง และคอยปฏิบัติ
อยู่ข้างเคียง ครั้นรับประทานเสร็จ มารดาของสามีก็พาสะใภ้เข้า
ห้องนอนให้ซักเสื้อผ้า ที่ถูกสะใภ้สวมนอนในคืนแรก และต้องเอามา
พิสูจน์ต่อหน้ามารดาของสามี ว่าตนยังเป็นผู้บริสุทธิ์หรือไม่ และต้อง
พาเจ้าสาวเข้าครัวมอบชُرหน้าทแม่เรือน ให้ถูกสะใภ้รับภาระงานต่อ
ไป ในวันนี้เป็นวันที่โต๊ะอาหาร เดียงแซกตามที่ได้ยกเทียบเชิญมา
เมื่อแขกมาประชุมพร้อมแล้ว เจ้าบ่าวเจ้าสาวเชิญแขกที่เป็นญาติสนิท
และมีอายุสูงหรือมีศักดิ์กตเชาหงซนพิเศษ ถัดมากก็เป็นโต๊ะสำหรับครูบา
อาจารย์เป็นชั้น ๆ ไป ครั้นแขกเซาหงซนพร้อมกันแล้ว เจ้าบ่าวเจ้า
สาวต้องเข้าไปรินสุราให้แขกคนละถ้วย แล้วคนใช้จึงรับปฏิบัติแทน
จนเสร็จ แขกทั้งหลายรับประทานแล้ว ก็ช่วยพรให้เจ้าบ่าวเจ้าสาว
เมื่อแขกดากลับไปจะต้องจัดเงิน ห่อกระดาษแดงไว้ช่วยให้แก่คน
ที่ติดตามห้ามเกยฉนวนทุกรายไป

ต่อจากวันแต่งงานแล้วในวันที่ ๓ ข้างเจ้าบ่าวจะต้องจัดอาหาร
๓ โต๊ะ ขนม ๕ สิ่งและหัดหมูเบ็ดไก่รวม ๓๐ สิ่งไปให้บิดามารดาผู้ป่ก
ครองเจ้าสาว

ครั้นถึงวันเชยิตของเจ้าบ่าว บิดามารดาผู้ปกครองเจ้าสาวจะ
ต้องจัดขนมและสิ่งของต่าง ๆ มาทำขวัญตุ๊กเซยอีก ตั้งแต่วันแต่งงาน

ไปจนครบเดือน ๓ ฝ่ายบิดามารดาผู้ปกครองของหญิง ต้องจัดหา
 ชนมต่าง ๆ ส่งไปให้ลูกเขยอีกครั้ง ๓

อนึ่ง หญิงที่แต่งงานไปอยู่กับสามี จะต้องใช้แซ่ของสามีนำหน้า
 เช่นแซ่เดิมของหญิงแซ่เตี้ย ไปได้สามีแซ่ตัน ให้เรียกว่า ตันเตี้ยดี
 เมื่อแต่งงานล่วงแล้ว ๔ เดือน จึงยอมอนุญาตให้ไปเยี่ยมเยียนบิดา
 มารดาของหญิงได้

ลักษณะแต่งงานที่กล่าวมาในตอนหลังนี้ แต่งตามทศักราช
 จากจีนผู้หนักผู้ใหญ่ อาจพลาดพลั้งและไม่ใช่ประเพณีทั่วไป

สำนักหอสมุด